

TÖRÖKÖR

2011. április

A törökőri gyülekezet lapja

Új élet

„Vágyva vágytam arra, hogy szenvedésem előtt megegyem veletek ezt a húsvéti vacsorát. Mert mondom nektek, hogy többé nem eszem abból a húsvéti vacsorából, amíg csak be nem teljesedik az Isten országában.”
Lukács evangéliuma 22:15-16

Balássy András

A húsvét jelentőségét, jelentését kutatva az ember régésznek érezheti magát: ahogy egyre mélyebbre ás, egyre visszább halad az időben, újabb és újabb rétegek tűnnek elő.

Kezdjük a legfelső réteggel! A mai, fogyasztói társadalom számára sok esetben a húsvét központi kérdése: mit hoz a nyúl? Azaz: milyen – drága és fölösleges – ajándékkal lepjük meg szeretteinket? Iskolás fiúk a locsolkodáskor „szerzett” pénz mennyiségével dicsekedve versengenek az első tanítási napon. És megint csak sokak számára ez is csak egy „hosszú hétvége”, alkalom a bulizásra, utazásra. Nem csodálom, hogy egy édesanya kereken meg is mondta: nem tud mit kezdeni a húsvétal, nem tudja a gyermekei számára emlékeztetessé, meghitté, bensőségessé tenni ezt az ünnepet – a kertben elrejtett tojások megkeresésén túl. Ez így valóban nem ünnep, legfeljebb a régmúlt ünneplések felelevenítésének tétova kísérlete.

Mit is ünnepeltek tehát a régiek? Ha végigtekintünk a magyar húsvéti népszokásokon, nem sok kétségünk marad afelől, hogy a termékenység. Az eladósorban

lévő lányok szó szerinti meglocsolása, a szaporaságáról híres nyúl, az új élet kezdetét hordozó tojás mind-mind erről beszélnek. És hogy miért húsvétkor? Elég beleszimatolni a levegőbe, elég egy pillantás a városi környezetben is velünk élő füvekre, virágokra, bokrokra, fákra, rovarokra és madarakra: a tél mozdulatlansága, csupaszsága és soványsága után most, március-áprilisban egyszeriben minden mozgásba jön, felöltözik és növekszik, szaporodik. Hát még a kertekben, a földeken és az embertől kevésbé háborított természetben...

Izráel „húsvétja” sem volt független a természet változásaitól. Az ő éghajlatukon ez az időszak az esős évszak végét, a gabona növekedését, érését segítő száraz meleg beköszöntét jelenti. Ünneplésük kettős. A nomád életforma számára ez a tavaszi legelőváltás ünnepe, amikor az ekkor lassan kiszáradó pusztából a lakott területek felé vették útjukat a pásztorok.

Ekkor családonként feláldoztak egy kis jószágot, hogy távol tartsa a pusztító erőket. Ez a páskaünnep háttere. A földművesek számára ez az árpaaratás kezdete – hogy aztán követhesse azt a többi gabona aratása egészen a nagy aratási ünnepig, pünkösdig... A régi magra már nincs többé szükség: az ezt „hordozó” kovászt ezért eltávolították, hogy helyet adhasson az újnak. Ez a kovásztalan kenyerek ünnepének háttere. Az ünnepi rendelkezések között ott áll, hogy az első learatott kévét – a zsengét – be kell mutatni a templomban, méghozzá a hét első napján.

Folytatás a 2. oldalon

GYÜLEKEZETI ÉLET

Január 30-án az ifjúság birtokba vehette a pincehelyiséget. Nagytiszteletű úr azt is bejelentette, hogy a parókia és a gyülekezet fölött a padlósszigetelés is befejeződött, stabilizálták a járólapokat, így jó reménység szerint, s ha az időjárás is engedi, az ottani terek is használhatóak lesznek. A munkálatokat a feltételek megteremtése után a templom padlásán kell folytatnunk majd.

Február 8-án gyülekezetünk fogadta a soros egyházmegyei lelkészértekezletet. A Budapest Északi Egyházmegye (melynek egyházközségünk is tagja) évente nyolcszor tart értekezletet, melyen Simonfi Sándor esperes úr vezetésével az egyházmegye életével, működésével kapcsolatos kérdéseket beszélnek meg. A mindig más gyülekezetben sorra kerülő

Az áhítat percei

találkozók legutóbbi alkalma most nálunk zajlott közel negyven lelkész részvételével. Az áhítatot Balássy András tartotta. A kiemelt témák mellett egy fasori presbiter energiatakarékos fényforrásokat, víztakarékos csap- és zuhanyozó adaptereket mutatott be és jellemzett, melyre a jelenlegi magas közműköltségek mellett valóban mindnyájunknak érdemes figyelniük. A vendéglátásról gyülekezetünk asszonyai gondoskodtak. (dNS)

Február 13-án a gyülekezet új tagjaként bemutatkozott a nyugdíjas dr. Töröcsik Frigyesné, a jogász dr. Töröcsik Tímea és az útépitő mérnök Varga Bálint.

Folytatás a 2. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(Új élet)

Mind a páska, mind a kovásztalan kenyerek ünnepe azonban nem a természet változásának, megújulásának ünnepe volt – ezek csak a háttért szolgáltatják, hogy annál világosabban ragyoghasson fel Isten üdvörténeti cselekedete: az Egyiptomból való kivonulás. A páskabarány arra emlékeztet: a bárány vérével megkent ajtófélfá tartotta távol Isten pusztító angyalát, aki lesújtott az egyiptomi elsőszülöttekre a 10. csapásban, mely végre összetörte a fáraó kemény szívét és a rabszolgaságra kényszerített nép végre kivonulhatott a „szolgaság házából” egy új, önálló nemzeti lét felé. A kovásztalan kenyerek erre az éjszakára emlékeztetnek, amikor sietősen kellett indulni, amikor nem volt idő tésztát készíteni. A kovász a hátrahagyni, levetközni való, engedelmességen akadályozó gőg, felfuvalkodottság jelképe lett.

Jézus nagypénteki és húsvéti cselekedete nem válik el mind ezektől az előzményektől. Ellenkezőleg: beteljesíti és használja őket, hogy segítségükkel jobban értsük őt, a húsvét szerzőjét, rendezőjét és egyetlen főszereplőjét. Hiszen ő a Bárány, aki tökéletes áldozatként elhordozta Isten haragját. Ő a Főpap, aki egyedül méltó a közbenjárásra Isten és emberek között. Ő az Elsőszülött, akinek meg kellett halni, hogy mi szabadok, Isten népe le-

hessünk. És ő a Zsenge, aki a hét első napján feltámadt a halálból, hogy reménységet adjon nekünk, halandóknak.

Nem helytelen tehát nekünk sem a múlandókra tekintenünk, hogy jobban érthessük az Örökévalót. Jó felfedezni a húsvéti piros tojásban a kelő nap színét, azét a hajnalét, amikor Jézus feltámadt. A húsvéti nyúl hadd idézze fel Péter és János versenyfutását az üres sírhoz. A locsolkodás pedig emlékeztessen az ógyház keresztelési gyakorlatára: a hitüket újonnan megvallók húsvétkor nyerték el a Krisztusban való új élet jegyét.

„A földben minden gyökerek, / Fáknak bimbói terjednek, / Mezők megzöldülnek, / Ég madarai zengenek, / Fákon vígan énekelnek, / Szárnyukon repdesnek; / Minden illatozó fűvek gyönyörködtetnek, / Dicséretre intnek. // Mert feltámadt ő igazán, / Angyala jelenté nyilván /Koporsónak jobbán;” (350. dics. 2-3) Szép, reformáció korabeli dicséretünk pedig lenyűgöző módon döbbsen rá: nem a feltámadás a természet megújulásának szimbóluma, hanem a megújuló teremtett világ beszél minden emberi szónál szebben az új teremtés, a Krisztusban megjelent új élet csodájáról.

Erről, pontosabban: róla beszél a húsvét. Valódi ünnepet szeretnél? Hagyd, hogy Krisztus téged is végigvezessen a nagy változáson: halálból új életre.

Ámen

Hitben nevelkedtem és éltem

György József

Én, ezzel a névvel: György József, hetedik vagyok a családban. Jó érzés kimondani, leírni. Ahogy azt is, hogy a családomnak minden tagja istenfélő ember volt.

Jellemző lehet, azért említem

2 TÖRÖKÖR

meg, és azért, mert az ilyen egybecsengés, egybekulcsolódás sohasem véletlen, mondhatnán sorsalakító erő: Székely Dezső, Irén nővérem férje Genfben abszolválta a teológiát, Léva mellett, a Garam mentén szolgált, unokabátyám, György László Pestszentlőrincen volt lelkész.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Dr. Töröcsik Frigyesné, Dr. Töröcsik Tímea, Varga Bálint és aki bemutatta őket: Varga Lajos Márton

Dr. Töröcsik Frigyesné, Megyasay Zita annak az Erdélyből menekült lelképásztornak, Megyasay Mihálynak az unokája, akit gyülekezetünk alapítójaként ismerünk és tisztelünk, dr. Töröcsik Tímea Megyasay Mihály dédunokája, s felesége Varga Bálintnak. Az ő három gyereke, Virág, Dávid és Lilla Laura hitünk és reményeink szerint üdvösen folytatják majd szüleik és nagyszüleik történetét a gyülekezetben. A három új tagot Varga Lajos Márton mutatta be a gyülekezetnek.

Február 15-én délben megszületett Balássy András Pál. A gyülekezet amilyen féltő aggodalommal és bizakodással követte a fiú gyarapodását, olyan felszabadult örömmel adott most hálát érkezésért. Isten hozta a fiút!

Március 2-án ülést tartott a Presbitérium. A testület, minthogy megérkezett számlánkra az önkormányzati támogatás, jóváhagyta a torony terveinek megrendelését. A terv

A torony látványterve

május végére készülhet el, költsége a támogatás összegével azonos, 235 ezer forint + ÁFA. A Presbitérium leszögezte, hogy a torony építésével a gyülekezet rendes kiadásai nem növekedhetnek, azaz a hiányzó összeget adományokból kell összegyűjteni, s azt is, hogy a torony építésével bizonyosságot akarunk tenni a világnak arról, hogy Istenhez tartozunk. (D.S.)

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Gyülekezeti élet)

Március 4-én urna mellett álltunk meg, az Új Köztemetőben temetjük Lelovits Miklósné, Huszár Ilona testvérünket, akit 96 éves korában szolgált magához az Úr. Isten adjon vigasztalást a gyászoló családnak!

HÍREK

Felújítás. Ünnepi istentisztelettel avatták fel a belülről felújított debreceni nagytemplomot február 13-án. A két hónapig tartó munkálatok során turisztikai célú fejlesztéseket is végeztek. A 88 millió forintos beruházás részeként nyolcezer négyzetméteren renoválták a vakolatot, kicserélték a templom 37 nagyméretű ablakát, és megújult a Kossuth-emlékhely is. Az egyházközség történetét kiállításon mutatják be, a templomba látogató turistákat audiovizuális eszközök kálauzolják, a nyugati toronyban pedig új kilátópontot alakítottak ki. *(Törökőr)*

Imanap. Csaknem kétszáz országban tartották meg az 1987-ben asszonyok által kezdeményezett mindig március első péntekére időzített világimnapot. Az idén a chileiek javaslatára Hány kenyerek van? címmel március 4-én szervezték meg az eseményt. *(reflap.hu)*

Református közlöny. Átalakította Református Egyház című folyóiratát a zsinat, mostantól az egyház hivatalos közlönyének funkcióit látja el. A lap a zsinat, a zsinati tanács, a zsinati bíróság, az egységes lelkesítőbizottság döntéseiről, illetve minden egyéb országos közegyházi határozatról beszámol. Évente legalább négy alkalommal, de ha a szükség úgy kívánja, akkor többször is megjelenik, s elektronikus, illetve nyomtatott formában is megkapja minden gyülekezet. *(MTI)*

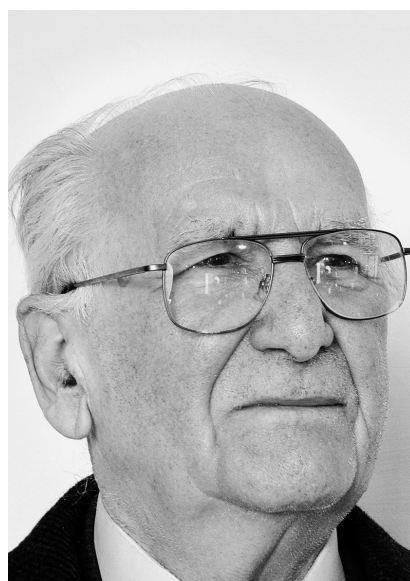
Egyházüldözés. A XX. századi egyházüldözés emlékezete címmel kezdett kutatásba a Fehér Hollók nevű munkacsoport, amelynek elsősorban a múlt századi egyházüldözés emlékeinek összegyűjtése és megjelenítése az elsődleges célja. Várják mindenek a leírását, amely Magyarországon vagy bárhol a nagyvilágban emléket állít egyházi személyek vagy csoportok XX. századi üldöztetésének, mártírok, hitvallók életének, tevékenységének. Az adatokat az interneten és kiadványokban teszik közzé. Az adatszolgáltatók – kívánságuk szerint – lehetőséget kapnak önmaguk, illetve tevékenységük bemutatására, valamint annak ismertetésére, miként ápolják az üldözött(ek) emlékét. A leírásokat fehér@hollok.hu címre várják. *(parokia.hu)*

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Hitben nevelkedtem és éltem)

Unokahúgom pedig Varga Istvánhoz, a Hollandiában végzett lekipásztornak ment feleségül, aki hetven éves koráig volt Mezőcsokonya gyülekezetének pásztora.

Gyerekkoromtól szívesen olvastam a Bibliát. Mindig vonzott. Nem azt állítom, hogy értettem is, de amikor lankadtam és elfordultam volna tőle, akkor újra és újra megragadott, és adott valami olyat, ami később is fontosnak bizonyult. Pál apostol Timótheushoz írt első leveléből például azt a mondatot, ami úgy belém égett, hogy Igémme vált és máig elkísért: „mert semmit sem hoztunk a világra, világos, hogy

György József

ki sem vihetünk semmit”! (1Tim 6,7) Bámulom, hányszor bele szólt ez az ige döntéseimbe, a javamra, mi mindentől megóvott, mennyit gazdagodott életem során, míg végre is azt mondhatom, hogy most már talán, hazafelé menőben, igazán értem. Igen, Isten velem volt és én megelégedetten éltem és élek.

Sokat köszönhetek Patay Lajos kispesti lekipásztornak, az ő Biblia óráinak. Elmondhatatlan, mennyit nyitott rajtam. És hányszor énekeltünk! Nagyon szerettem, szeretek máig zsoltárokat, fohászokat, dicsére-

teket énekelni, akár magamnak is. Csak Istennek és magamnak. Nagy idők hite imádkozik a mi énekeinkben. Ha éneklek őket, az eszemnél mélyebben tudom, mert teljesen átérzem, ki vagyok, hová tartozom, és miért vagyok. Különös élmény. Könnyűvé teszi a lelkem, elragad, fölemel. Egyre magasabbra emel. Sokat köszönhetek Székely Dezsőnek, a sógoromnak is, akit éppen egy másik lelkész feljelentésére 1961-ben letartóztattak és arra akarták rávenni, hogy tegyen Ravasz László ellen tanúbizonyságot. Nem tett. Összeesküvéssel vádolták és először halálra, majd 15 évre ítélték. Akkor azt értettem meg, hogy ne engedjem magam megfélemlíteni, és ne akarjak az ilyen hatalomhoz lojális lenni. Nem szabad. Ez is máig ható konklúzió bennem. Vajon hányan emlékeznek még az akkori időkre?

Megvallom, hogy amíg bányában dolgoztam Pernyepusztán, Petőfibányában, nem jártam templomba. Nem azért, mert gyenge lettem volna, gyáva, meghunyászkodó, hitvány, hanem, mert elérhető református templom nem akadt sem Selypen, sem Lőrinciben. De az Isten velem volt, s én Istenhez tartoztam, vele éltem akkor is. Mindenhová magammal vittem, s olvastam a Bibliát, imádkoztam és énekeltem. A másik végletet Svájcban élhettem meg. Ott a bási Szent Péter templomban tarthattunk istentiszteletet. Svájcban egyébként három országban is jártam: Angliában, Franciaországban, és Belgiumban, megnézhettem a brüsszeli világkiállítást is. Úgy éreztem, láttam valamit a világból. Aztán Istenben bízva haza jöttem. Nem tudtam volna én máshol élni.

Családomban azért sok volt a tragédia is. De ezekről ne essék szó. Nincs közük hitemhez, vallásomhoz, s ha keservesen is, de átsegített rajtuk az én Uram. Most, 84 évesen, ha visszanézek, megállapíthatom: hitben nevelkedtem, hitben éltem. Isten szolgálatában. És így van ez jól.

TÖRÖKÖR 3

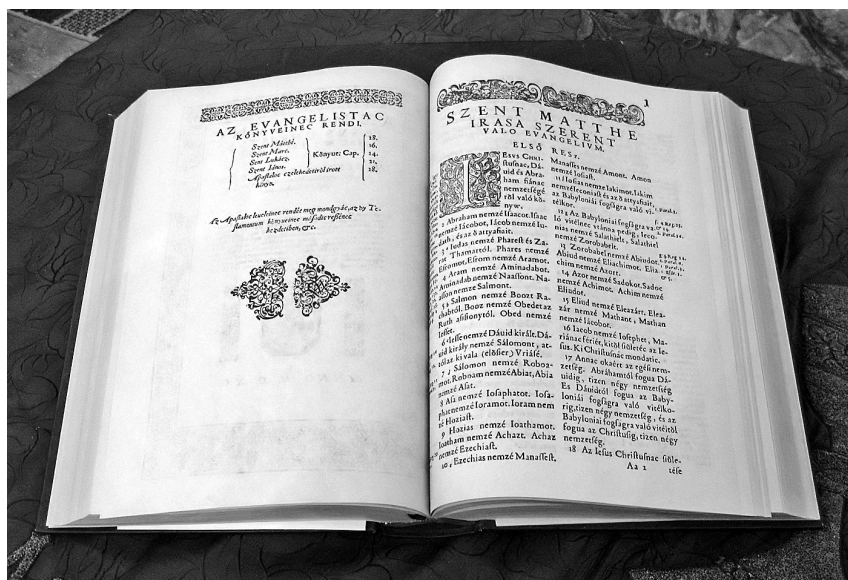
Bibliát olvasni

Varga Lajos Márton

Ha a Biblia legmélyebb mondanója az, aki minden szó fölött van, és János se vaktában beszél, amikor kijelenti, hogy „néktek kenetek van a Szenttől és mindent tudtok” (1Jn 2,20), akkor a megismerés és megértés csak spirituális lehet. A dolgunk látszólag egyszerű. Addig kell olvasnunk a Bibliát, amíg emlékezni nem kezdünk arra, amit valamilyen oknál fogva – úgymond, elfelejtettünk. Vagyis, hagyjuk, hogy a Biblia

hasznoló, rokon értelmű, megtévesztő, félrevezető. Akárhogy is, nem vezet tovább. Különös, de mintha maga a Biblia akarna nehézségeket támasztani, torlaszokat emelni, a fel-felragyogó fényt homályba borítani.

Hogy fogalmazott Ésaías? „Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útaitok az én útaim, így szól az Úr! Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak az én útaim útaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál!” (55,8-9) Kemény szavak. Fejet is hajthat-

– Péter szavaival: emlékeztetés által ébresztgessen bennünket (2Pét 1,13).

Nem is nagyon tehetünk mást. Ami a minden szó fölöttiből életünkben és a Szentírásban megnyilvánul, mintegy csak alkalmilag, széttartó eseményekben, az racionálisan alig megragadható, szavakkal csak körbebeszélhető, tehát tulajdonképpen igazolhatatlan. Megreked az ellentmondásos részletekben. Érzí az ember, hogy itt valami lényegeshez ért, s hogy ehhez kötnie kellene valamit, többféle mást is talán, ami már korábban megérintette. Füllel, körbejár, tapogatódzik, visszafordul, keres, hiába. Újra és újra hiába. Mert amit talál, az csak

nánk, és mint hiábavalót abba hagyhatnánk az egészet. Csak hát akkor miért emlékeztet a Szentírás minduntalan arra, amit tudnunk kellene? Vajon nem azért, mert mégiscsak hozzáférhetünk valahogy ehhez a szívünkbe írt tudáshoz?

Az persze kérdés, a Szentírás miért nem beszél úgy, hogy minden félreértést, kétséget kizárjon? Miért, hogy Jézus is leginkább a cselekedeteivel tanított? Vagyis testközelből. És alkalmi kommentárjaival. Gyakorlatias, a mindennapi valóságot idéző történetekkel, aforizmákkal és példázatokkal. Az ima, a törvény, a prófécia, az elbeszélés szavaival.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(Hírek)

Európai reformátusok Prágában. Március 4-én és 5-én Prágában tanácskozott a Református Világszövetség és Református Ökumenikus Tanács egyesülésével létrejött Református Egyházak Világközösségének (REV) Európai Tanácsa, amelynek alelnökévé választották Ódor Balázst, az MRE Zsinati Hivatala külügyi irodavezetőjét. Ódor Balázst az egységes Magyar Református Egyház legfőbb képviselői szerve, a Generális Konvent Elnöksége jelölte a posztra. Az MRE külügyi irodavezetője hét évig volt a tagja a tavaly júniusban átalakult Református Világszövetség (RVSZ – a REV egyik elődje) végrehajtó bizottságának, hazai pozíciójában pedig három éve felel az MRE külkapcsolatairól. A prágai ülésen köszönt le posztjáról Bölcskei Gusztáv, tiszántúli püspök, a Zsinat lelkes elnöke, aki a most véget ért ciklusban a REV Európai Tanácsának elnöke volt. (reformatus.hu)

Egyházi törvény. Várhatóan 2012. január elsején, vagy azt követően léphet életbe az új egyházi törvény – jelentette ki Szászfalvi László, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) államtitkára. A vallásszabadság és az egyházak jogi helyzetének szabályozása az Európai Unióban és Magyarországon című, március 16-án tartott konferencián, az MRE Zsinati székházában. Az állam és az egyházak szétválasztásának elve megköveteli, hogy az állam semmilyen felügyeleti szervet ne hozhasson létre az egyházak ellenőrzésére, valamint azt, hogy az egyházi belső normák végrehajtásához állami kényszert ne lehessen igénybe. A jogszabály tervezete számol a történelmi egyházak, valamint az elismert egyházak kategóriájával, az ezeken kívül eső csoportok vallási egyesületeket hozhatnak létre. Az egyházaknak újra regisztrálniuk kell magukat. Az egyházak, vallási közösségek bejegyzésének kritériuma lesz az, hogy mióta léteznek Magyarországon, mekkora a létszámuk, illetve hitelveiket, szervezeti, működési szabályzatukat is be kell mutatniuk. Egyelőre nyitva hagyta annak a kérdését, hogy hány főhöz kötik az elismertséget. Szászfalvi László egyértelművé tette, hogy a szabályozás átalakítására az ügyvezető üzleti egyházak megjelenése miatt van szükség. Mint mondta, fiktív egyházi szervezetek jöttek létre annak érdekében, hogy a szociális területen elérhető kiegészítő normatívát elnyerhessék. Az üzleti egyházak elárasztották a szociális ellátórendszert. Ez ma már a rendszer fenntarthatóságát veszélyezteti. (reformatus.hu)

Folytatás az 5. oldalon

**Folytatás a 4. oldalról
(Hírek)**

Confessio. A Magyarországi Református Egyház Elnökségi Tanácsa múlt év decemberében tárgyalta a Confessio című folyóirat jövőjéről. A szükségesnek tartott átalakítás megalapozásához konzultáció összehívását javasolta. A március

25-én lezajlott szakértői tanácskozást megtisztelte Bölskei Gusztáv a Zsinat lelkészi elnöke. A közelítés fő szempontjairól Csoma Áron felelős szerkesztő, a kiadás paramétereiről Galsi Árpád a Kálvin igazgatója, az írott periodikák helyzetéről Bozsonyi Károly a Károli egyetem docense beszélt. A konzultáció Csoma Áron vezetésével azt a kérdést járta körül, hogy lehet-e, kell-e és mit kell változtatni azért, hogy a Confessio olvasottabb lehessen egyházon belül és kívül. (Törökőr)

Reklámfilm. Vitát kavart a református egyházon belül az a tévéreklám, illetve videó, amely az egyházaknak felajánlható egyszázalékos adó felhasználására utal. A videó úgy is felfogható, hogy az adóhivatalt bürokratikus működésére céloz, amikor a beérkező felajánlásokat stemplizni egy ügyintéző. Másfelől értelmezhető akként is, hogy az egész 1 százalékos felajánlási rendszer rendkívül nehézkes, nehezen átlátható és reformra szorul. Az értelmezési vita máris megindult az egyházon belül is. A kampány kapcsán ugyanis megnyilatkozott Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, aki szerint „a félperces alkotás mindenféle szempontból tévedés: falanszternek mutatja a világot, az adóhatóságot lehetetlen, frusztráló üzemnek (körlépcsőzés, önkényesen elbíráló dolgozók – hol lehet szemétkosárba dobni a felajánlást?), falusi postás viszi a bevallásokat, a bemenetnél fojtogatási jelenetet látunk, egy Zeppelin kering az égen – mintha Poroszországban lennénk a 20. század elején. Egyetlen pozitív üzenete sincs a reklámnak, csak annyi, hogy 186 ezer embernek már sikerült elfogadtatnia felajánlását.” Pásztor Ádám, a Magyarországi Református Egyház kommunikációs igazgatója a hvg.hu-nak kijelentette: a különböző értelmezési lehetőségek teszik hatékonytá, valódi reklámfilmmé az alkotást. (hvg.hu)

**Folytatás a 4. oldalról
(Bibliát olvasni)**

Soha nem lineárisan, hanem mozzanatosan, ágbogas történetekkel, meg-megakadva, vissza-visszafordulva, újra kezdve, vállalva az ellentmondásokat, paradoxonokat is. Nem volna sokkal egyszerűbb kimondani egyenesen, közvetlenül, amit akar? És miért nem írta le tanításait? Talán azért nem, hogy közvetlenül érzékelhesse tanítványainak, hallgatóságának ingadozásait, változásait, eszmélésük vagy bezárulásuk pillanatait, és azonnal segítségükre siethessen? És hogy, s alighanem ez a fontosabb, megakadályozza igényük elhatalmasodását az eligazodásra, a meglepetések kiszűrésére, a rendre, a bizonyosságra, és hogy buzgóságukban fogalmakba öntsék, meghamisítsák, szabállyá, törvénnyé, dogmává formálják az éppen hallottakat? Talán igen. Jézusnak, ahogy a Szentírás egészének sem az elv, és nem a teória, és nem a gondolatrendszer, nem a lineáris egyszerűsített, közvetlenül felfogható és alkalmazható doktrína volt fontos, hanem az élő valóság, az emberi lelket formáló tapasztalat, a hitre vezérő belső folyamat. Az átalakulás füleket és szemeket megnyitó misztériuma. Nyilván csak ez nyitja, nyithatja meg előttünk Isten valóságát és igazságát. Bár, hát, nem tudható ez sem. Mert mit és mennyit lát-

hatott Mózes a Sínai-hegyen? A titok megmutatta, de előtte sem lepelte le magát.

Innen nézve a Biblia olvasásának nehézségei is mintha a megértésre, a hosszú és nehezen járható, néhol járhatatlannak bizonyuló útra való felkészítésünket szolgálnák. Jézus se tett azzal csodát, aki nem szenvedett meg érte, ha tehát nem volt alkalmas a csoda elfogadására. Akin a csoda erőszakot tett volna. Valószínűleg erről van szó. A Biblia olvasása, olykor éveken át tartó, hiába-valónak érzett olvasása közben zajlik le, ha lezajlik az a folyamat, ami fölkészíthet, képessé tehet bennünket az ébredésre.

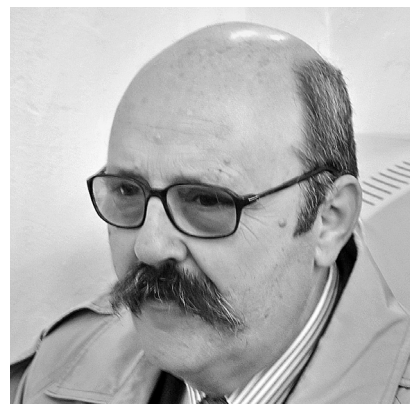
Azokkal értek egyet, akik úgy gondolják, a Szentírás egyedülálló lehetőség arra, hogy bepilanthassunk Isten valóságába, s választ kapjunk minden egzisztenciális kérdésünkre. A Biblia nem feltételez komoly előtanulmányokat, képzettséget vagy felkészültséget. A Biblia, már hitvalló ősünk is így tudták, önmagát magyarázza. Isten ugyanis nem a teológusoknak szánta a Szentírást. Ezért is gondoltam, ha már olvassuk, akkor minden egyéb segítséget is hasznosítva talán így, a Törökőrben is beszélgethetnénk róla. (V. L. M.)

„Én és az én házam az Úrnak szolgálunk”

Ónodi Szabó István

Olvassuk a Bibliát. Hallgatjuk, ha más olvassa nekünk, vagy a közösségnek. Figyelünk rá: mi újat mond éppen most. Igyekezzünk mindig jól megjegyezni azt, amit éppen hozzánk szólónak tartunk. Emlékezzünk esetekre, amikor különösen nekünk beszélt az Ige. Én most ezekből idézek fel néhányat.

Folytatás a 6. oldalon

Ónodi Szabó István

Folytatás az 5. oldalról
(„Én és az én házam az Úrnak szolgálunk”)

Az első, amire emlékszem, egy gyermek-istentisztelet Monoron – legfeljebb három éves lehettem akkor. A templommal szembeni sarokházban lakó asztalos bácsi rajzolta a szemléltető képeket egy fekete iskolai táblára a még akkor is egyházi tulajdonban levő gyülekezeti ház nagytermében, és mi bámulva néztük a Baál bálvány szobrát, amint elégetik benne az áldozatul felajánlott kicsiny gyermekeket. Nem fogtam föl, hogy ez a valóságban milyen borzalmas lehetett, de azt igen, hogy az ilyen „vallást” mindenképpen el kell törölni. Később értettem meg a Bibliából, hogy Izrael népe nem teljesítette ezt az isteni parancsot, ezért zúdult rá az a sok csapás, melyről a Bírák könyvében olvashatunk.

A következő emlék 1956-hoz kötődik, bár a történetek és a Szentírás kapcsolatáról csak alig egy éve szereztem tudomást. A forradalom napjaiban egy pesti utcán kósza golyók eltaláltak két református teológust, ez egyiküket én is jól ismertem a nagy különbség ellenére. Az esemény megrendített, de nem értettem, éveken át nem értettem, noha erősen foglalkoztatott, miért függött édesapám íróasztala fölött egyi-

kük portréja. Egy tavaly kezembe került visszaemlékezés aztán megmagyarázta, ebből idézek: „Bibliájában, amit a halálos műtét előtt olvasott, azoknak, akikkel együtt volt, üzenetül maradtak fönt a megjegyzett mondatok: »Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak. Ideje van a születésnek és ideje van a meghalásnak. Ideje van az ültetésnek és ideje annak kiszagztatásának, ami ültetett. ... Ideje van a szeretésnek és ideje a gyűlölésnek, ideje a hadakozásnak és ideje a békességnak.« (Prédikátor 3,1-8).” Ebből értettem meg igazán, hogy édesapám miért gondolt vissza mindig olyan nagy szeretettel M. Pityura, miért őrizte fotóját. Aki huszonöt évesen így el tudja fogadni a halált, abban mély hit van, az már biztosan tudja, hogy mi dolga volt a világban, s hogy szeretettel várják odaát.

Az utolsó már iskolás koromhoz kötődik. Hittanórákon mindig tanultunk aranymondást: egy rövid bibliai idézetet. A legmélyebben ez vésődött belém (bár Józsué könyvében egy kicsit más a szöveg): „Én és az én házam az Úrnak szolgálunk.” Szüleim – kimondatlanul is – mindenkor így éltek; én is szeretnék úgy élni, hogy majdan múlt időben is elmondhassam ezt.

A Szentírás olvasásáról

Dibuz Sarolta

Igyekszem naponta olvasni a Bibliát. Szükségből. Vagy a Bibliaolvasó kalauz szerinti Igét olvasom, vagy olyan napokon, amikor nagyon elfoglalt vagyok, Varga László Isten asztaláról című könyvéből olvasom el az éppen esedékes rövid bibliai idézetet és igemagyarázatot.

Többször utazom külföldre a munkámmiatt, ilyenkor pár napot hotelben töltök. Amikor megérkezem, az első dolgok közé tartozik, hogy a szobában megkeressem a

6 TÖRÖKÖR

Bibliát, a Gedeon Társaság jóvoltából szinte mindig talállok is, ettől egy kicsit otthonosabbá válik az idegen világ.

A bibliaolvasás számomra azért fontos, mert segít abban, hogy egy kicsit magamba forduljak, elgondolkodjak az olvasott Igén, az adott napon, a problémáimon, az örömeimen. Vannak nehéz igazságok, mint a Jelenések Könyve, ezt általában elkerülöm. Vannak kedves bibliai könyveim, mint a Példabeszédek Könyve, vagy az Újszövetség legnagyobb része.

Folytatás a 7. oldalon

PROGRAMAJÁNLÓ

43. Magyar Filmszemle. Idén a szokásosnál később, és szerényebb körülmények között tartják a Magyar Filmszemlét. Nagyjátékfilmből huszonnyolcat neveztek versenybe, de a jelentkezőket rostálni akarják, s előreláthatólag tizenkettőt vetítenek majd. Az összesen 410 benevezett alkotásból 60 animáció, 95 kisjátékfilm, 58 ismeretterjesztő mű, 147 dokumentumfilm és 22 tévéfilm. Az induló mezőnyt előzsűrik válogatják. A játékfilmes díszbemutatókat az Uránia és a Corvin moziban tartják, esténként a Puskin is szemlefilmeknek ad otthont. Ezen kívül az Erzsébet téri Gödör Klubban rendeznek vetítéseket, szakmai programokat, zenei eseményeket. A filmszemlét ebben a formában valószínűleg utoljára rendezik meg. (Törökör)

XVIII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál. Április 14-17 között immár 18. alkalommal rendezik meg a Milenárison e meghatározó fontosságú könyves eseményt. A Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál hagyományosan

vendégül látja a világ legrangosabb íróit, költőit, akik közül a díszvendég, Per Olov Enquist svéd író veheti át Budapest főpolgármesterétől a Budapest Nagydíjat. Évről évre díszvendégként mutatkozik be egy-egy ország, régió kultúrája, irodalma, könyvkiadása.

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10.00
Gyermekestentisztelet
vasárnap 10.00
Énekkari próba, vasárnap 9.00
Bibliaóra, csütörtök 17.00

További alkalmaink

MÁV-telepi (Hungária krt. 1-3. 30. ép.) istentiszteletek
május 8. vasárnap 16.00
május 29. vasárnap 16.00

Bibliaiskola

Téma: Apologetika (hitvédelem)
II.: Világnézetek ütközése
április 14. csütörtök 18.30-20.00:
feminizmus
április 28. csütörtök 18.30-20.00:
posztmodernizmus
május 12. csütörtök 18.30-20.00:
New Age

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás a 6. oldalról
(Alkalmaink)

május 26. csütörtök 18.30-20.00:
okkultizmus

Házi csoport

április 13. szerda 18.00-19.30:
életszentség-álszentség
május 4. szerda 18.00-19.30: adakozás
május 18. szerda 18.00-19.30:
önzés-önzetlenség
június 1. szerda 18.00-19.30:
családi kegyesség

KLUB (ifjúsági alkalom)

április 30. szombat 10.00-12.00
filmklub
május 14. szombat 10.00-12.00
társas-kör

Te-TRISZ (Törökőri Református
Ifjúsági Szombatok)

április 16. szombat 10.00-16.00
május 21. szombat 10.00-16.00

Konfirmációi vizsga

június 4. szombat 10.00

Filmklub

„Mint az éhező, aki azt álmodja, hogy
eszik, de ha fölébred, üres a gyom-
ra...” (Ézs 29.8) – filmek az álmokról,
az álmodozásról és a boldogság kere-
séséről

április 16. szombat 17.00-20.00

Az élet szép

színes, magyarul beszélő, olasz film-
dráma, 122 perc, 1997 (12)

május 21. szombat 17.00-20.00

Csodás álmok jönnek

színes, magyarul beszélő, amerikai
filmdráma, 113 perc, 1998 (16)

Gyülekezeti kirándulás (túra)

május 7.

Ünnepi alkalmak

Nagycsütörtök (ápr. 21.) 18.00 –

úrvacsorás passió-áhitat

Nagypéntek (ápr. 22.) 10.00 –

úrvacsorás istentisztelet

Nagypéntek (ápr. 22.) 18.00 –

úrvacsorás istentisztelet

Nagyszombat (ápr. 23.) 18.00 –

passió-áhitat

Húsvét I. napja (ápr. 24.) 5.00 –

hajnali áhitat a Gellérthegyen

Húsvét I. napja (ápr. 24.) 10.00 –

úrvacsorás istentisztelet

Húsvét I. napja (ápr. 24.) 16.00 – úrvac-

sorás istentisztelet a MÁV-telepen

Húsvét II. napja (ápr. 25.) 10.00 –

úrvacsorás istentisztelet

Anyák napja (máj. 1.) 10.00 –

istentisztelet az ifjúság szolgálatával

Áldozócsütörtök (jún. 2.) 18.00 –

ünnepi áhitat

Pünkösd I. napja (jún. 12.) 10.00 –

úrvacsorás istentisztelet konfirmációi

fogadalomtétellel

Pünkösd I. napja (jún. 12.) 16.00 – úrvac-

sorás istentisztelet a MÁV-telepen

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás a 6. oldalról
(A Szentírás olvasásáról)

Szeretem, ha van egy kis ma-
gyarázat is a napi igéhez. Még a
könnyen érthető igékben is szok-
tam találni olyan gondolatot, ami
magamtól nem jutna eszembe.
Számomra az Ige és az imádság
kommunikációs csatorna, amin
keresztül olyan üzenetet, útmu-

tatást kapok, ami segít eligazod-
ni. ami támaszt ad, biztonságot
és erőt a mindennapokban. Ezt
néha egészen hangsúlyosan ta-
pasztaltam meg, amikor egy-egy
komoly problémámra teljesen ha-
tározott, szinte nekem szóló vá-
laszt kaptam az olvasott igéből.
Ezért igyekszem naponta olvasni
a Bibliát.

Szükségem van rá.

Czanik Péter zsoltármagyarázatai

Kardos Eszter

Takarékos szóhasználattal fo-
galmazott négy könyvet tartunk
a kezünkben, a szerző pont annyi
szót ír le, amennyivel megértetheti
mondanivalóját. Egy betűvel sem
többet. Jó ilyen szöveget olvasni. S
mai, élő kifejezéseket használ, pél-
dául: „a próféták helyzetfelismeré-
se”; és: „Nagyjavítás”.

Czanik Péter

Ahogy egy fényszóró végig-
pásztázza egy udvar épületeit,
tárgyait, úgy világítja meg Cza-
nik Péter magyarázatos könyve
értelmünk előtt a zsoltárokat sor-
ban, egyiket a másik után. Ahol
kell, tudományos magyarázatot
ad, anélkül, hogy a hívek által kö-
vethetetlen szaknyelvre váltana.
Ahol a történelmi háttér a fontos,
ott arról beszél. S ha félreértést
kell tisztázni, megszólal belőle a

sokat tapasztalt, az emberi lelket
jól ismerő gyülekezeti lelkész. A
hatvanhatodik zsoltár magyará-
zatában ezt olvassuk: „Megtör-
ténik, hogy nem azt érti meg va-
laki az igéből, amit az igehirdető
megpróbál átadni, ami az igében
benne van, hanem olyasvalamit,
amit szeretne, vagy olyasvalamit,
amitől fél.” Szinte minden fontos
fogalmat megmagyaráz, megér-
tet. Nem tehetem, hogy ne adjam
tovább legalább egy töredékét,
ha csak kiragadott rövid idézetek
formájában is.

Az Istenfélelem gyakran hasz-
nált kifejezésünk. Czanik Péter
helyre teszi: „Ahol megismerik
és elismerik Isten hatalmát – ezt
jelenti a félelem, nem azt, hogy
meghunyáskodva félnek és ret-
tegnek az Istentől – felismerik,
hogy mennyivel nagyobb az em-
bernél, ott helyükre kerülnek a
dolgok. Meglátják Isten hatalmát,
meglátják saját kicsinységüket.”
(A 65. zsoltár magyarázata.)

A 90. zsoltárról írtakban a ma-
gas filozófia szólal meg: „Isten (...)”
az időnek is a teremtetője.

Mielőtt a világ lett volna, nem
volt semmi, idő sem volt, csak Is-
ten. Amikor a világ elmúlik, ismét
nem lesz idő, csak örökkévalóság.
Isten ígérete úgy szól, hogy ebbe
az idő nélküli örökkévalóságba
bennünket is befogad. Aki megtér,
aki bűnei bocsánatát kéri Istentől,
annak ő feltámadást és örök éle-
tet ad. Isten (...) megosztja velünk
a maga halhatatlanságát.”

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás a 7. oldalról

(Czanik Péter zsolttárgyarázatai)

Kijelenthetjük-e magunkról, hogy igaz emberek vagyunk? Az 55. zsolttárban ezt olvassuk: „Nem engedi sohasem, hogy ingadozzon az igaz” (23. vers). Hogy mondhatja magát igaznak a költemény szerzője? A magyarázatból megtudjuk a szó valódi értelmét: „Kik az igazak? Azok, akik átadták Istennek az életüket. Botladozva ugyan, kicsit tántorogva időnként, de mégis Isten útján igyekeznek járni, előrelépni.”

Időnként a ma emberének a fejében is átsuhan az a gondolat, hogy ha sokat jár templomba, ha sokat olvas Bibliát, akkor Isten „megjutalmazza”. Pedig nem így van, tudjuk meg a 66. zsolttár magyarázatából: „A megtért ember (...) nem hiszi azt, hogy az istentisztelet gyakorlásáért, a templomba elmenetele kedvéért áldja meg őt Isten, hanem mivel megtért, mivel megtapasztalta Isten áldását, ezért megy, és részt vesz az egyház életében.”

Közismert 42. zsolttárunk így kezdődik: „Ahogyan a szarvas kívánczik a folyóvízhez...” A

magyarázatban ezekkel a gondolatokkal gazdagodhatunk: „Kétösségről van szó (...) A realitás, (...) a napi küzdelmek és bajok, egyáltalán az a világ, amelyben élünk, amelyiknek tagjai vagyunk – ez az egyik. A másik a vágy valami több, valami szebb után.” Pedig: „A világon tulajdonképpen egy realitás van, (...) Isten. Ha van pénzem, az nem realitás, mert elveszíthetem. Ha van talaj a lábam alatt, ha van erőm, egészségem, sikerem, az nem realitás, mert annak vége lehet. Ez az egész világ elpusztulhat, de van egy valóság: Isten. Rajta nem fog az elmúlás (...) És ez a második valóság vigasztal minket. Két valóság van: az egyikben élünk, a másikban reménykedünk. A második az igazi, mert az első múlandó.

(Melyik úton járjak? Az 1-25. zsolttár magyarázata, Bp. 2001., 159 oldal, 750 forint; A Teremtő kezében, A 26-50. zsolttár magyarázata, Bp. 2002., 165 oldal, 750 forint; Bizalom, Az 51-74. zsolttár magyarázata, Bp. 2003., 160 oldal, 750 forint; Isten a király, A 75-100. zsolttára magyarázata, Bp. 2004., 160 oldal magyarázata, 750 forint)

Folytatás a 7. oldalról

(Alkalmaink)

Pünkösöd II. napja (jún. 13.) 10.00 – úrvacsorás istentisztelet

Az ünnepi időszakban különösen felhívjuk a testvérek figyelmét a házi úrvacsora lehetőségére. Csütörtökre eső ünnepek idején a bibliaórák elmaradnak.

Lelkészi fogadóórák:

kedd: 16.15 – 18.00

szerda: 9.00 – 11.00

csütörtök: 15.00 – 17.00

A fenti időpontokban – a lehetőségekhez mérten – mindig igyekszünk rendelkezésre állni.

További időpontokat telefonon lehet egyeztetni.

Lelkipásztor:

Balássy András

Telefon: 333-1942

Mobil: 30-638-4719

e-mail: torokor@bpeszak.hu

honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2011. április

A Budapest-Törökőri Református Egyházközség lapja. Kiadja a Presbitérium.

Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András

Dibuz Sarolta

Dr. Nagy Sándor

Dr. Nagy Sándorné

György József

Kardos Eszter

Ónodi Szabó Ádám

Ónodi Szabó István

Varga Lajos Márton

Elkerülni a végítéletet?

Ónodi Szabó Ádám

Gyülekezetünk filmklubjában legutóbb a Brazil, ifjúsági klubjában pedig a 2012 című filmeket láthattuk. Most az utóbbiról lesz szó.

Ez az amerikai-kanadai film a Tökéletes katona, a Csillagkapu, A függetlenség napja, a Godzilla és a Holnapután alkotójának Roland Emmerich rendezőnek nagy anyagi sikert hozó alkotása 2009-ből.

A történet szerint az állítólagos maja jóslatoknak megfelelően a 2012-es év a Nap túlzott tevékenysége miatt a világ végét jelenti majd. A részecskevihar felforrósítja a Föld magját, ami a kontinensek drasztikus elmozdulását okozza, rettenetes földrengéseket, vulkánkitöréseket, továbbá több

kilométer magas szökőarat idéz elő. Minderre persze néhány tudós még 2009-ben rájön, és rögtön értesítik is az amerikai kormány-szerveket, sőt magát az Egyesült Államok elnökét is, akik aztán munkához is látnak, és nemzetközi összefogással építtetnek néhány hatalmas bárkát (egyszer már bejött), amivel a néhány százezer szerencsés megmenekülhet.

Hihetetlenül bugyuta történet.

Mindazonáltal: tudjuk ugyan, nem lesz többet özönvíz, de azért a világ vége bármikor bekövetkezhet. Ez a film – több társához hasonlóan – a nem hívő embernek azt a vágyát fejezi ki (aki azért elhiszi, hogy egy köeszközöket használó társadalom képes volt megjósolni a jövőt), hogy elég ügyes lesz majd ahhoz, hogy elkerülje a végítéletet. Márpedig ez különösen abszurd.